TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2005. gada 8. septembrī *

Apvienotās lietas C-544/03 un C-545/03

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Conseil d'État* (Beļģija) iesniedza ar lēmumiem, kas pieņemti 2003. gada 8. decembrī un kas Tiesā reģistrēti 2003. gada 23. decembrī, tiesvedībā

Mobistar SA (C-544/03)

pret

Commune de Fléron

un

Belgacom Mobile SA (C-545/03)

pret

Commune de Schaerbeek.

* Tiesvedības valoda — franču.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Janns [*P. Jann*], tiesneši K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], N. Kolnerika [*N. Colneric*] (referente), E. Juhāss [*E. Juhász*] un M. Ilešičs [*M. Ilešič*],

ģenerāladvokāts F. Ležē [*P. Léger*],
sekretāre M. F. Kontē [*M.-F. Contet*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 20. janvārī,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Mobistar SA* vārdā — Ī. van Gervens [*Y. van Gerven*], A. Valerī [*A. Vallery*] un A. Desmeds [*A. Desmedt*], *avocats*,

— *Belgacom Mobile SA* vārdā — H. de Bauvs [*H. De Bauw*], *advocaat*, un F. Karo [*P. Carreau*], *avocat*,

— *commune de Fléron* vārdā — M. Vankans [*M. Vankan*], *avocat*,

— *commune de Schaerbeeck* vārdā — Ž. Burtemburgs [*J. Bourtembourg*], *avocat*,

— Beļģijas valdības vārdā — A. Goldmans [*A. Goldman*] un E. Dominkovica [*E. Dominkovits*], pārstāvji,

— Nīderlandes valdības vārdā — H. H. Sevenstere [*H. G. Sevenster*], pārstāve,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — Ž. P. Kepenne [*J.-P. Keppenne*], M. Šoters [*M. Shotter*] un L. Strēma van Līra [*L. Ström van Lier*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2005. gada 7. aprīlī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt EK līguma 59. pantu (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem — EKL 49. pants) un 3.c pantu Komisijas 1990. gada 28. jūnija direktīvā 90/388/EEK par konkurenci telekomunikāciju pakalpojumu tirgū (OV L 192, 10. lpp.), kuru attiecībā uz neierobežotas konkurences ieviešanu telekomunikāciju tirgū grozījusi Komisijas 1996. gada 13. marta direktīva 96/19/EK (OV L 74, 13. lpp.; turpmāk tekstā — "Direktīva 90/388").

2 Šie lūgumi tika iesniegti tiesvedībā, kas uzsākta pēc Beļģijas mobilo telefonu pakalpojumu sniedzēju: sabiedrības *Mobistar SA* (turpmāk tekstā — "*Mobistar*") un sabiedrības *Belgacom Mobile SA* (turpmāk tekstā — "*Belgacom Mobile*") pieteikuma. Abi pakalpojumu sniedzēji pieprasa atcelt nodevas, ko *commune de Fléron* (Fleronas pašvaldība, Beļģija) un *commune de Schaerbeeck* (Shārbekas pašvaldība, Beļģija) uzlikusi par GSM izplatīšanas antenām, mastiem un torņiem, kā arī ārējām antenām.

3 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2004. gada 4. marta rīkojumu lietas tika apvienotas rakstveida un mutvārdu procesā un sprieduma taisīšanai.

Atbilstošās tiesību normas

4 EK līguma 59. panta pirmā daļa nosaka:

"Kā paredz še turpmāk izklāstītie noteikumi, Kopienā pārejas laikā pakāpeniski atceļ pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumus [tiem] dalībvalstu pilsoņiem, kas veic uzņēmējdarbību kādā Kopienas valstī, bet sniedz pakalpojumus citas dalībvalsts personai."

5 EK līguma 86. panta pirmā daļa (jaunajā redakcijā — EKL 82. panta pirmā daļa) paredz:

"Vienam vai vairākiem uzņēmumiem, kam ir dominējošs stāvoklis kopējā tirgū vai būtiskā tā daļā, šāda stāvokļa ļaunprātīga izmantošana ir aizliegta kā nesaderīga ar kopējo tirgu un tiktāl, ciktāl tā var iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm."

6 EK līguma 90. panta (jaunajā redakcijā — EKL 86. pants) redakcija ir šāda:

"1. Attiecībā uz publiskiem uzņēmumiem un uzņēmumiem, kam dalībvalstis piešķirušas īpašas vai ekskluzīvas tiesības, dalībvalstis nedz ievieš, nedz uztur spēkā tādus pasākumus, kas ir pretrunā šim Līgumam, jo īpaši noteikumiem, kas ietverti 12. pantā un 81. līdz 89. pantā.

2. Uz uzņēmumiem, kam uzticēti pakalpojumi ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi vai kas darbojas kā dalībvalstu fiskāli monopoli, attiecas šajā Līgumā ietvertie noteikumi un jo īpaši noteikumi par konkurenci, ja šo noteikumu piemērojums *de iure* vai *de facto* netraucē veikt tiem uzticētos konkrētos uzdevumus. Tie nedrīkst ietekmēt tirdzniecības attīstību tiktāl, lai kaitētu Kopienas interesēm.

3. Komisija nodrošina šā panta piemērošanu un vajadzības gadījumā adresē dalībvalstīm attiecīgas direktīvas vai lēmumus."

7 Saskaņā ar Direktīvas 90/388 3.a pantu:

"Papildus prasībām, kas izklāstītas 2. panta otrajā daļā, dalībvalstis, izvirzot nosacījumus saistībā ar licencēm vai vispārējām atļaujām mobilo vai personisko sakaru sistēmām, nodrošina turpmāk norādīto:

i) licencēšanas nosacījumos nedrīkst būt nosacījumu, kas nav pamatoti ar pamatprasībām un — gadījumā, ja šīs sistēmas izmanto sabiedrība kopumā — ar prasībām pret publiskajiem pakalpojumiem nozares noteikumu veidā 3. panta nozīmē;

ii) mobilā tīkla operatoru licencēšanas noteikumiem jānodrošina caurskatāmas attiecības bez diskriminācijas starp fiksētā un mobilā tīkla operatoriem, kam ir kopīgas īpašumtiesības;

iii) licencēšanas noteikumos nevajadzētu iekļaut nepamatotus tehniskus ierobežojumus. Jo īpaši dalībvalstis nedrīkst aizliegt saņemt vairākas licences vai piedāvāt dažādas tehnoloģijas, izmantojot atsevišķas frekvences, ja ir pieejams daudzstandartu aprīkojums.

[..]" [Neoficiāls tulkojums]

8 Direktīvas 90/388 3.c pants paredz:

"Dalībvalstis apņemas atcelt visus ierobežojumus mobilo un personisko sakaru sistēmu operatoriem attiecībā uz pašu infrastruktūras izveidi, trešo personu piedāvātās infrastruktūras izmantošanu, kā arī infrastruktūras, citu iekārtu un abonentpunktu kopīgu lietošanu, ja tie kavē šādas infrastruktūras izmantošanu, veicot licencē vai atļaujā paredzēto darbību." [Neoficiāls tulkojums]

9 Komisijas 1996. gada 16. janvāra direktīva 96/2/EK, ar ko groza Direktīvu 90/388 attiecībā uz mobilajiem un personiskajiem sakariem (OV L 20, 59. lpp.), papildināja Direktīvu 90/388 ar 3.a un 3.c pantu. Direktīvas 96/2 pirmais apsvērums ir šāds:

"1994. gada 23. novembra paziņojumā, kas skar apspriedes sakarā ar Zaļo grāmatu par mobilajiem un personiskajiem sakariem, Komisija izklāstījusi svarīgākos veicamos pasākumus, radot turpmāko normatīvo vidi, kura ir vajadzīga, lai izmantotu šo sakaru līdzekļu iespējas. Tajā uzsvērts, ka pēc iespējas ātrāk jāatceļ visas atlikušās izņēmuma tiesības un īpašas tiesības šajā nozarē, pilnībā piemērojot Kopienas konkurences noteikumus un vajadzības gadījumā grozot [..] Direktīvu 90/388 [..], kurā jaunākie grozījumi ir izdarīti ar Direktīvu 95/51/EK [..]. Turklāt paziņojumā apsvērta iespēja atcelt ierobežojumus mobilo tīklu operatoriem brīvi izvēlēties izmantojamās iekārtas, lai apkalpotu un attīstītu tīklus licencē vai atļaujā paredzēto darbību veikšanai. Šī rīcība ir uzskatāma par būtisku, novēršot pašreizējos godīgas konkurences izkropļojumus un jo īpaši ļaujot šiem operatoriem kontrolēt savas pamatizmaksas." [Neoficiāls tulkojums]

10 Atbilstoši šīs direktīvas ceturtajam apsvērumam:

"Vairākas dalībvalstis jau ir radījušas konkurences apstākļus dažiem mobilo sakaru pakalpojumiem un ieviesušas licencēšanas kārtību šiem pakalpojumiem. Izsniegto licenču skaits daudzās dalībvalstīs tomēr ir joprojām ierobežots, balstoties uz izvēles tiesībām vai, ja operatori konkurē ar telekomunikāciju organizācijām, atkarībā no tehniskiem ierobežojumiem, piemēram, aizlieguma izmantot citu infrastruktūru, nevis to, ko piedāvā telekomunikāciju organizācija. [..]"[Neoficiāls tulkojums]

11 Minētās direktīvas sešpadsmitais apsvērums precizē:

"[..] Turklāt ierobežojumi iegādāties savu infrastruktūru un izmantot trešās personas infrastruktūru aizkavē mobilo pakalpojumu attīstību, jo īpaši tāpēc, ka efektīva GSM viesabonēšana visā Eiropā ir atkarīga no adresējamo signalizācijas sistēmu plašas pieejamības, bet šo tehnoloģiju telekomunikāciju organizācijas vēl nepiedāvā visā Kopienā.

Šie ierobežojumi infrastruktūras nodrošināšanai un izmantošanai traucē operatorus no citām dalībvalstīm sniegt mobilo un personisko sakaru pakalpojumus un tātad ir nesaderīgi ar 90. pantu, ņemot vērā Līguma 59. pantu. Tiktāl, cik tas kavē mobilo balss pakalpojumu sniegšanu konkurences apstākļos, tāpēc ka telekomunikāciju organizācija nespēj apmierināt mobilā operatora pieprasījumu pēc infrastruktūras vai ir gatava to darīt, tikai balstoties uz tarifiem, kas nav noteikti, pamatojoties uz nomāto līniju raidietilpības izmaksām, šie ierobežojumi nenovēršami mudina telekomunikāciju organizāciju piedāvāt fiksētās telefonijas pakalpojumus, attiecībā uz kuriem lielākajā daļā dalībvalstu vēl saglabājas izņēmuma tiesības. Tādējādi ierobežojumi nodrošināt un izmantot infrastruktūru pārkāpj 90. pantu, ņemot vērā Līguma 86. pantu. Tālab dalībvalstīm jāatceļ šie ierobežojumi un, ja to pieprasa, jānodrošina attiecīgajiem mobilo sakaru operatoriem bez jebkādas diskriminācijas piekļuve vajadzīgajiem ierobežotajiem resursiem, ieskaitot radiofrekvences, lai izveidotu savu infrastruktūru." [Neoficiāls tulkojums]

12 Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 10. aprīļa direktīvas 97/13/EK par vispārējo atļauju un individuālo licenču kopēju sistēmu sakaru pakalpojumu jomā

(OV L 117, 15. lpp.) 11. panta — "Maksa un atlīdzība, ko piemēro individuālajām licencēm" — 1. punkta redakcija ir šāda:

"Dalībvalstis nodrošina, ka visas maksas, ko iekasē no uzņēmumiem sakarā ar atļaujas procedūrām, sedz vienīgi administratīvās izmaksas, kas saistās ar piemērojamo licenču izdošanu, vadību, kontroli un īstenošanu. Maksas, ko piemēro kādai individuālai licencei, apmēra ziņā ir samērīgas ar ieguldīto darbu, un tās publicē atbilstīgi un pietiekami izvērsti tā, lai šī informācija būtu ērti pieejama." [Neoficiāls tulkojums]

13 Komisijas 2002. gada 16. septembra direktīva 2002/77/EK par konkurenci elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu tirgū (OV L 249, 21. lpp.) un Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta direktīva 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem ("ietvardirektīva", OV L 108, 33. lpp.), kas tika pieņemtas pēc pamata prāvas notikumiem, 2003. gada 25. jūlijā atcēla attiecīgi Direktīvu 90/388 un Direktīvu 97/13.

Pamata prāvas un prejudiciālie jautājumi

Lieta C-544/03

14 *Conseil communal de Fléron* (Fleronas pašvaldības padome) 1998. gada 27. janvāra sēdē pieņēma noteikumus par nodevām GSM izplatīšanas torņiem, mastiem un antenām. Nodeva tika uzlikta no 1998. gada 1. janvāra uz trīs gadiem un beidzās 2000. gada 31. decembrī. Nodevas apmērs bija BEF 100 000 par katru torni, mastu vai antenu, un tā bija jāmaksā šo objektu īpašniekiem.

15 1999. gada 12. aprīlī *Mobistar* pieprasīja *Conseil d'État* (Valsts Padomei) atcelt šos noteikumus par nodevām.

16 Vienā no atcelšanas pamatiem, kas bija minēti prasībā, *Mobistar* norādīja, ka apstrīdētie noteikumi par nodevām ir ierobežojums sava mobilo sakaru tīkla veidošanai, ko aizliedz Direktīvas 90/388 3.c pants.

17 *Conseil d'État*, uzskatot, pirmkārt, ka nav iespējams spriest par šī pamata pamatotību, nepiemērojot Kopienu tiesību normu, kura ir jāinterpretē, un, otrkārt, ka arī apstrīdētās nodevas atbilstība EKL 49. pantam ir problemātiska, nolēma apturēt tiesvedību lietā un uzdot Tiesai šādus jautājumus:

"1) Vai [EKL] 49. pants ir interpretējams tādējādi, ka tas nepieļauj valsts iestādes vai pašvaldības tiesisko regulējumu, kas paredz nodevu par mobilo un personisko sakaru infrastruktūru, ko izmanto, veicot licencē vai atļaujā paredzētās darbības?

2) Vai Direktīvas 90/388 [..] 3.c pants, prasot "atcelt visus ierobežojumus", pieļauj valsts iestādes vai pašvaldības tiesisko regulējumu, kas paredz nodevu par mobilo un personisko sakaru infrastruktūru, ko izmanto, veicot licencē vai atļaujā paredzētās darbības?"

Lieta C-545/03

18 *Conseil communal de Schaerbeek* (Šārbekas pašvaldības padome) 1997. gada 8. oktobra sēdē pieņēma noteikumus par nodevām ārējām antenām, grozot šīs pašvaldības padomes pieņemtos noteikumus par nodevām paraboliskajām antenām. Tādējādi tika paredzēta ikgadēja nodeva par ārējām antenām no 1997. līdz 1999. taksācijas gadam. Par ārējo antenu bija uzskatāmas ne tikai paraboliskās antenas, bet arī GSM relejstacijas un cita veida antenas. Nodevas apmērs bija BEF 100 000 par katru GSM relejstacijas antenu un BEF 5000 par katru parabolisko vai cita veida antenu.

19 1997. gada 19. decembrī *Belgacom Mobile* pieprasīja *Conseil d'État* atcelt šos noteikumus par nodevām.

20 Viens no pamatiem, kas bija minēti prasības pieteikumā, izriet no Kopienu tiesību normu par kvalitatīvu un neierobežotu mobilo sakaru izveidošanu, tostarp no Direktīvas 90/388 3.c panta pārkāpuma.

21 *Conseil d'État*, arī šoreiz uzskatot, ka nav iespējams spriest par šī pamata pamatotību, nepiemērojot Kopienu tiesību normu, kura ir jāinterpretē, nosprieda, ka, piemērojot EKL 234. pantu, ir uzdodami divi prejudiciālie jautājumi, kas ir identiski lietā C-544/03 uzdotajiem jautājumiem.

Par lūgumu atkārtoti sākt mutvārdu procesu

22 Nīderlandes valdība dokumentā, kas Tiesas Kancelejā iesniegts 2005. gada 2. maijā, lūdza Tiesai atkārtoti sākt mutvārdu procesu, piemērojot Reglamenta 61. pantu.

23 Pamatojot savu lūgumu, Nīderlandes valdība galvenokārt norādīja, ka ģenerāladvokāts savos secinājumos ir piedāvājis balstīt atbildi nevis uz iesniedzējtiesas norādīto tiesību aktu, bet gan uz cita pamata, proti — Direktīvu 97/13, kas nav padziļināti apspriesta starp pusēm ne rakstveida, ne arī tiesas sēdē minētajos apsvērumos. Minētā valdība vēlējās sagatavot apsvērumus šajā jautājumā.

24 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka Tiesa pēc savas ierosmes vai pēc ģenerāladvokāta pieteikuma, vai arī pēc lietas dalībnieku pieteikuma var izdot rīkojumu par mutvārdu procesa atkārtotu sākšanu atbilstoši Reglamenta 61. pantam, ja tā uzskata, ka tai nav pietiekamas informācijas vai ka lieta ir iztiesājama, pamatojoties uz argumentu, kuru lietas dalībnieki nav apsprieduši (skat. 2000. gada 4. februāra rīkojumu lietā C-17/98 *Emesa Sugar*, *Recueil*, I-665. lpp., 18. punkts; 2002. gada 19. februāra spriedumu lietā C-309/99 *Wouters* u.c., *Recueil*, I-1577. lpp., 42. punkts, un 2004. gada 30. marta spriedumu lietā C-147/02 *Alabaster*, *Recueil*, I-3101. lpp., 35. punkts).

25 Tomēr šajā lietā Tiesa, uzklausījusi ģenerāladvokātu, uzskata, ka tās rīcībā ir visa vajadzīgā informācija, lai atbildētu uz uzdotajiem jautājumiem, un ka visi apstākļi ir apspriesti Tiesas debatēs. Tāpēc pieteikums par mutvārdu procesa atkārtotu sākšanu ir noraidāms.

Par pirmo jautājumu

26 Pirmajā jautājumā iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai EK līguma 59. pants (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem — EKL 49. pants) ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj valsts iestādes vai pašvaldības tiesisko regulējumu, kas paredz nodevu par mobilo un personisko sakaru infrastruktūru, ko izmanto, veicot licencē vai atļaujā paredzētās darbības.

27 Kaut arī pašlaik spēkā esošajās Kopienu tiesībās tiešie nodokļi neietilpst Kopienu kompetencē, tomēr dalībvalstīm ir jāīsteno sava kompetence, ievērojot Kopienu tiesības (skat. 1995. gada 14. februāra spriedumu lietā C-279/93 *Schumacker, Recueil*, I-225. lpp., 21. punkts; 2002. gada 21. novembra spriedumu lietā C-436/00 *X* un *Y, Recueil*, I-10829. lpp., 32. punkts, un 2004. gada 11. marta spriedumu lietā C-9/02 *De Lasteyrie du Saillant, Recueil*, I-2409. lpp., 44. punkts).

28 Pakalpojumu sniegšanas brīvības jomā Tiesa jau pieļāva, ka fiskāls valsts pasākums, kas traucē izmantot šo brīvību, var tikt uzskatīts par aizliegtu pasākumu, ja to pieņēmusi valsts vai pašvaldība (šajā sakarā skat. 2001. gada 29. novembra spriedumu lietā C-17/00 *De Coster, Recueil*, I-9445. lpp., 26. un 27. punkts).

29 Saskaņā ar Tiesas judikatūru Līguma 59. pants prasa ne tikai izbeigt jebkāda veida diskrimināciju pret citas dalībvalsts pakalpojumu sniedzēju tā pilsonības dēļ, bet arī atcelt jebkāda veida ierobežojumus, pat tad, ja tie ir vienādi piemērojami gan attiecīgās valsts, gan citu dalībvalstu pakalpojumu sniedzējiem, bet pēc būtības var

aizliegt vai vairāk traucēt darbības, ko veic citas dalībvalsts pakalpojumu sniedzējs, kurš savā valstī sniedz līdzīgus pakalpojumus (1994. gada 9. augusta spriedums lietā C-43/93 *Vander Elst*, *Recueil*, I-3803. lpp., 14. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *De Coster*, 29. punkts).

30 Turklāt Tiesa ir nospriedusi, ka minētais 59. pants nepieļauj jebkāda veida valsts tiesību aktu piemērošanu, kas padara pakalpojumu sniegšanu starp dalībvalstīm grūtāku nekā pakalpojumu sniegšanu vienas dalībvalsts iekšienē (iepriekš minētais spriedums lietā *De Coster*, 30. punkts un citētā judikatūra, kā arī 39. punkts).

31 Turpretī Līguma 59. pants neattiecas uz pasākumiem, kas tikai rada papildu izdevumus attiecīgā pakalpojuma sniegšanai un kas vienādi ietekmē pakalpojumu sniegšanu starp dalībvalstīm un vienas dalībvalsts iekšienē.

32 Attiecībā uz jautājumu, vai pašvaldību iestāžu veiktā nodevu iekasēšana, kas aplūkota pamata prāvās, ir minētajam 59. pantam neatbilstošs šķērslis, ir jānorāda, ka šādas nodevas tiek vienādi piemērotas visiem mobilo telefonu sakaru iekārtu īpašniekiem attiecīgās pašvaldības teritorijā un ka šie pasākumi ārvalstu operatorus ne faktiski, ne juridiski neskar smagāk kā valsts operatorus.

33 Attiecīgās nodevas arī nepadara pārrobežu pakalpojumu sniegšanu grūtāku par iekšzemes pakalpojumu sniegšanu. Protams, nodevas par torņiem, mastiem un antenām ieviešana var sadārdzināt cenu mobilo telefonu sakariem no ārzemēm uz Beļģiju un otrādi. Tomēr iekšzemes telefona pakalpojumus tādā pašā mērā var skart nodevas ietekme uz sakaru cenu.

34 Ir jāpiebilst, ka nekas lietas materiālos nenorāda uz to, ka vietējo nodevu rezultātā tiktu apdraudēta mobilo telefonu sakaru pakalpojumu starp Beļģijas Karalisti un citām dalībvalstīm sniegšanas brīvība.

35 Līdz ar to uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka EK līguma 59. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj valsts iestādes vai pašvaldības tiesisko regulējumu, kas paredz tādu nodevu par mobilo un personisko sakaru infrastruktūru, ko izmanto, veicot licencē vai atļaujā paredzētās darbības, ko vienādi piemēro valsts un citu dalībvalstu pakalpojumu sniedzējiem un kas vienādā veidā ietekmē iekšzemes pakalpojumu sniegšanu vienā dalībvalstī un pakalpojumu sniegšanu starp dalībvalstīm.

Par otro jautājumu

36 Otrajā jautājumā iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 90/388 3.c pants attiecas uz fiskāliem pasākumiem, kas tiek piemēroti mobilo sakaru infrastruktūrai.

37 Ievadā ir jākonstatē, ka nodevas sakaru infrastruktūrai netiek uzliktas sakarā ar licences izsniegšanu. Līdz ar to tiesas sēdes laikā *Mobistar* pieminētā Direktīva 97/13 nav piemērojama lietas apstākļiem.

38 Attiecībā uz Direktīvu 90/388 vispirms ir jākonstatē, ka tās 3.c panta redakcija, paredzot "atcelt visus ierobežojumus" mobilo un personisko sakaru sistēmu operatoriem attiecībā uz infrastruktūru, neizslēdz, ka minētie ierobežojumi varētu attiekties arī uz fiskāliem pasākumiem, kas piemērojami mobilo sakaru infrastruktūrai.

39 Atbilstoši Tiesas pastāvīgajai judikatūrai, interpretējot Kopienu tiesību normu, jāņem vērā ne tikai tās redakcija, bet arī konteksts un tā tiesiskā regulējuma, pie kura pieder šī norma, sasniedzamie mērķi (skat. it īpaši 1983. gada 17. novembra spriedumu lietā 292/82 *Merck, Recueil*, 3781. lpp., 12. punkts; 1984. gada 21. februāra spriedumu lietā 337/82 *St. Nikolaus Brennerei, Recueil*, 1051. lpp., 10. punkts, un 2005. gada 7. jūnija spriedumu lietā C-17/03 *Vereniging voor Energie, Milieu en Water* u.c., Krājums, I-4983. lpp., 41. punkts).

40 Sākotnējā redakcijā Direktīva 90/388 paredzēja atcelt īpašās vai izņēmuma tiesības sniegt telekomunikāciju pakalpojumus, ko piešķirušas dalībvalstis, bet tās piemērošanas jomā neietilpa mobilo sakaru pakalpojumi. Lai minētās direktīvas darbības jomā iekļautu mobilos un personiskos sakarus, tā tika grozīta ar Direktīvu 96/2.

41 Pēdējās minētās direktīvas mērķis ir radīt tiesisko bāzi, kas ļautu izmantot mobilo un personisko sakaru potenciālu, pēc iespējas vairāk atceļot īpašas vai izņēmuma tiesības, atbrīvojot mobilo sakaru tīklu operatorus gan no ierobežojumiem izmantot un attīstīt minētos tīklus, veicot licencē vai atļaujā paredzēto darbību, gan no konkurences traucējumiem, ļaujot šiem operatoriem plānot savas izmaksas (skat. 2001. gada 16. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-396/99 un C-397/99 Komisija/Grieķija, *Recueil*, I-7577. lpp., 25. punkts, un 2003. gada 22. maija spriedumu lietā C-462/99 *Connect Austria, Recueil*, I-5197. lpp., 96. punkts).

42 Direktīva 96/2 balstās uz EK līguma 90. panta 3. punktu. No tā izriet, ka Direktīvas 90/388 3.c pants attiecas tikai uz tiem ierobežojumiem, kas nav saderīgi ar Līguma 90. pantu.

43 Saskaņā ar Direktīvas 96/2 sešpadsmito apsvērumu tā tika pieņemta apstākļos, kad mobilo balss pakalpojumu sniegšana konkurences apstākļos tika traucēta tāpēc, ka

telekomunikāciju organizācijas nespēja apmierināt mobilā operatora pieprasījumus pēc infrastruktūras un lielākajā daļā dalībvalstu šīm organizācijām vēl saglabājās izņēmuma tiesības. Uzskatot, ka ierobežojums nodrošināšanai ar infrastruktūru un tās lietošanai ir EK līguma 90. panta un EK līguma 86. panta pārkāpums, Komisija secināja, ka dalībvalstīm ir jāatceļ šie ierobežojumi un pēc mobilo sakaru operatoru pieprasījuma jāpiešķir tiem nediskriminējoša piekļuve vajadzīgajiem ierobežotajiem resursiem, lai izveidotu savu infrastruktūru.

44 No tā izriet, ka Direktīvas 90/388 3.c pantā minētos ierobežojumus raksturo, pirmkārt, to saistība ar vēsturisko operatoru īpašajām vai izņēmuma tiesībām un, otrkārt, fakts, ka tos var novērst, sniedzot nediskriminējošu piekļuvi vajadzīgajiem ierobežotajiem resursiem.

45 Tādējādi tiek aplūkoti visi tādi ierobežojumi kā Direktīvas 96/2 ceturtajā apsvērumā minētie piemēri, proti — licenču skaita ierobežošana, balstoties uz izvēles tiesībām, vai, ja operatori konkurē ar telekomunikāciju organizācijām, atkarībā no tehniskiem ierobežojumiem, piemēram, aizliegums izmantot citu infrastruktūru, nevis to, ko piedāvā telekomunikāciju organizācija.

46 Turklāt ierobežojuma jēdzienā Direktīvas 90/388 3.c panta izpratnē ietilpst tikai tādi pasākumi, kas būtiski ietekmē konkurenci.

47 Turpretī Direktīvas 90/388 3.c pants neattiecas uz valsts pasākumiem, kas ir vienādi piemērojami visiem mobilo telefonu sakaru operatoriem un kas tieši vai netieši

neuzlabo to operatoru stāvokli, kuriem ir vai ir bijušas īpašas vai izņēmuma tiesības, kaitējot jaunajiem operatoriem, kuri atrodas konkurējošā stāvoklī.

48 Iesniedzējtiesai ir jānodrošina, lai šie nosacījumi tiktu ievēroti pamata prāvās.

49 Pārbaudē iesniedzējtiesai ir jāizvērtē nodevu radītās sekas, it īpaši no brīža, kad katrs operators ir iegājis tirgū. Var izrādīties, ka operatori, kuriem ir vai ir bijušas īpašas vai izņēmuma tiesības, pirms citiem operatoriem varēja izmantot tādu situāciju, kas tiem ļauj samazināt tīkla izveidošanas izmaksas. Fakts, ka operatoriem, kas ieiet tirgū, ir jāsniedz sabiedriskie pakalpojumi, piemēram — teritorijas aptveršanas nodrošināšana — izdevumu ziņā var tos nostādīt nelabvēlīgākā stāvoklī nekā vēsturiskos operatorus.

50 No visa iepriekš minētā izriet, ka uz otro jautājumu ir jāatbild — Direktīvas 90/388 3.c pants neattiecas uz fiskāliem pasākumiem, kas tiek piemēroti mobilo sakaru infrastruktūrai, izņemot gadījumus, kad tie tieši vai netieši uzlabo to operatoru stāvokli, kuriem ir vai ir bijušas īpašas vai izņēmuma tiesības, un tādējādi, kaitējot jaunajiem operatoriem, būtiski ietekmē konkurenci.

Par tiesāšanās izdevumiem

51 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi,

kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

1) **EK līguma 59. pants (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem — EKL 49. pants) ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj valsts iestādes vai pašvaldības tiesisko regulējumu, kas paredz tādu nodevu par mobilo un personisko sakaru infrastruktūru, ko izmanto, veicot licencē vai atļaujā paredzētās darbības, ko vienādi piemēro valsts un citu dalībvalstu pakalpojumu sniedzējiem un kas vienādā veidā ietekmē iekšzemes pakalpojumu sniegšanu vienā dalībvalstī un pakalpojumu sniegšanu starp dalībvalstīm;**

2) **3.c pants Komisijas 1990. gada 28. jūnija direktīvā 90/388/EEK par konkurenci telekomunikāciju pakalpojumu tirgū, kuru attiecībā uz neierobežotas konkurences ieviešanu telekomunikāciju tirgū grozījusi Komisijas 1996. gada 13. marta direktīva 96/19/EK, neattiecas uz fiskāliem pasākumiem, kas tiek piemēroti mobilo sakaru infrastruktūrai, izņemot gadījumus, kad tie tieši vai netieši uzlabo to operatoru stāvokli, kuriem ir vai ir bijušas īpašas vai izņēmuma tiesības, tādējādi kaitējot jaunajiem operatoriem, un būtiski ietekmē konkurenci.**

[Paraksti]